

1. Obiekt

ZESPÓŁ DWORSKO-PARKOWY

2. Czas powstania

2 poł. XIX w.,
XX w.

3. Miejscowość

PRACE DUŻE

4. Adres

05-504 Prace Duże

Nr hipoteczny

Nr działki dz. 621

5. Przynależność administracyjna

Województwo mazowieckie

Gmina Tarczyn

pow. GRÓJECKI

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Prace Duże

7. Przynależność administracyjna przed 1.I.1999 r.

Województwo warszawskie, radomskie

Powiat piaseczyński

8. Właściciel i jego adres

własność prywatna

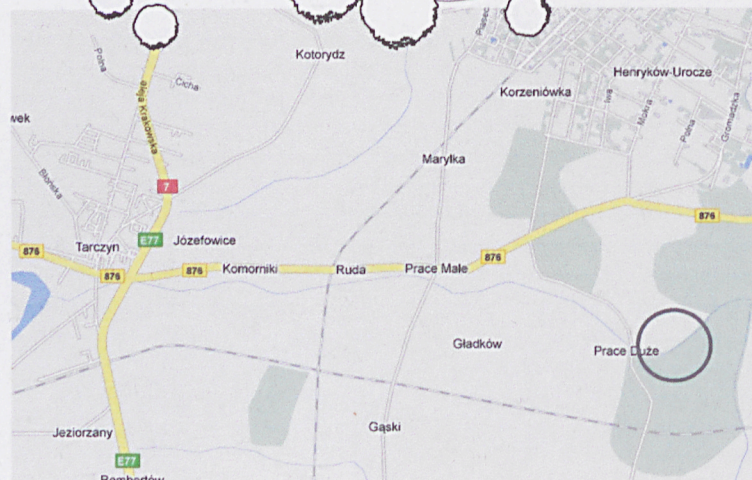
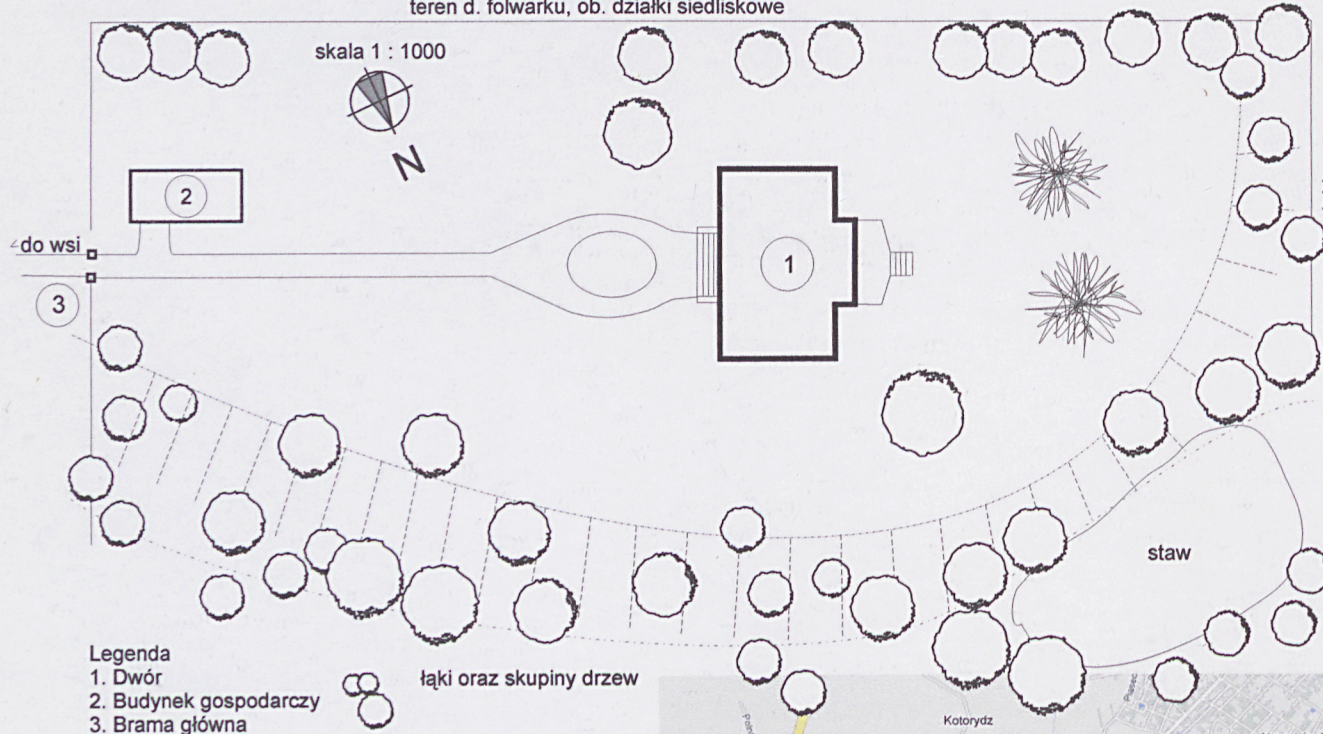
9. Użytkownik i jego adres

własność prywatna

10. Rejestr zabytków

Nr A - 956 data 14.11. 1972 r. r.

teren d. folwarku, ob. działki siedliskowe

12. Historia obiektu, autorzy, określenie stylu

Pierwotnie założenie folwarczne z 2 poł. XIX w., w okresie międzywojennym przekształcone przez A. Budnego w dworsko-parkowe, przekazane następnie R. Orłowskiej. Po 1945 r. własność skarbu państwa, siedziba GS-u, a następnie mieszkania pracowników PGR. Zdewastowany, podzielony geodezyjnie w latach 70. XX w. Opuszczony pod k. lat. 80., sprzedany w 1993 r. przez Agencję Własności Rolnych Skarbu Państwa obecnym właścicielom. Obecnie w trakcie prac rewaloryzacyjnych, rozpoczętych remontem dworu.

Dwór wzniesiony dla Apolinarego Budnego w latach 20. XX w., w 1930 r. przejęty przez Romanę Ostrowską. Użytkowany do poł. lat. 70. XX w., następnie w ruinie. Odbudowany po 2000 r.

W "stylu dworkowym" o cechach baroku.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

SYTUACJA: zespół pałacowo-parkowy położony poza wsią, na pd.-wsch. od niej w odległości ok. 200 m od drogi przez wieś. Usytuowany na terenie płaskim z głębokim spadkiem w kierunku pn., ku łąkom i olsom rozciągającym się przy cieku wodnym, urozmaicony od pd. dwoma tarasami. Od zachodu oraz wschodu otoczony łąkami, od pd. działkami siedliskowymi. Przy dojeździe do zespołu zabudowa jednorodzinna. Ograniczony do zwartej, prostokątnej działki siedliskowej, ogrodzonej z trzech stron, otwartej na dolinę rzeczki do strony pd. Układ przestrzenny oparty na wzdlużnej osi określonej alejką dojazdową do dworu, przechodzącą przed dworem w owalny podjazd z gazonem. Dwór przesunięty w głąb działki, zwrócony frontem na zach. Za dworem oraz nadbrzeżnej skarpie i dolinie drzewostan parkowy. Przy bramie głównej do zespołu budynek gospodarczy, ustawiony kalenicowo do alejki dojazdowej do dworu. Przed ogrodową elewacją dworu dwa świerki. Alejka dojazdowa oraz podjazdy do dworu i budynku gospodarczego z kamieni polnych otoczaków.

PARK - krajobrazowy, w większości w dolinie rzeczki Tarczynki, przy której w pn. -zach. narożniku staw parkowy. Pozostała zieleń skupiona w pn. części założenia oraz przy jego granicach. Dominuje olcha oraz robinia akacjowa. Ze starego założenia pozostały dwa dęby szypułkowe, dwa świerki oraz topola biała - pomnik przyrody. Powiązany widokowo z głęboką doliną rzeczki.

DWÓR - murowany, otynkowany, na planie prostokąta, z kolumnowym wgłębnym portykiem od frontu oraz ryzalitem środkowym od ogrodu. Na wysokim cokole, parterowy, niepodpiwniczony, nakryty czterospadowym, gontowym dachem z wystawkami od frontu i nad ryzalitem ogrodowym. Przed ryzalitem ogrodowym taras obsypany ziemią. Schody na taras na osi elewacji, jednobiegowe. Portyk kolumnowy poprzedzony szerokimi polickowymi schodami. Dwutraktowy, pięciodziałowy, na osi środkowej od frontu hall od ogrodu salon.

BUDYNEK GOSPODARCZY - współczesna, dość swobodna rekonstrukcja dawnej stajni i wozowni. Parterowy, niepodpiwniczony, nakryty czterospadowym gontowym dachem. Murowany z kamienia polnego, od wewnątrz tylny, na planie prostokąta, jednotraktowy, dwupomieszczeniowy.

BRAMA GŁÓWNA - współczesna rekonstrukcja dawnej bramy. Słupowa, z metalowymi skrzydłami. Słupy nakryte spłaszczonymi ostrosłupowymi czapami. Wierzeje z metalowych pionowych prętów, połączonych z prostokątną ramą z teownika, usztywniona poziomymi płaskownikami.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa ok. 2,1 ha	16. Przeznaczenie pierwotne zespół dworsko-parkowy	17. Użytkowanie obecne dwór
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja Odbudowa dworu, rekonstrukcja bramy, budynku stajni, prowadzona w latach 2000-2009.		19. Stan zachowania Obszar pierwotnego założenia - znacznie pomniejszony, objęty nowym parcelacyjnym podziałem, Zasada kompozycyjna - znacznie zatarta, Układ funkcjonalny - utrzymany jedynie wokół dworu, Drzewostan - zdominowany przez samosiewy Układ wodny - zachowany, czytelny. Drogi - przed założeniem aleja dojazdowa, ziemna, aleja dojazdowa wewnętrzna współcześnie utwardzona kamieniem polnym. Budynki - dwór odbudowany, budynek gospodarczy wzniesiony w miejscu d. budynku stajni i wozowni, brama główna.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Brak	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

- T.S. Jaroszewski, W. Baraniewski: "Po pałacach i dworach Mazowsza" przewodnik część I, Warszawa 1995, 1997. s. 78.
- P.Libicki, M. Libicki, Dwory i pałace wiejskie na Mazowszu, Rebis, Poznań 2008, s. 320.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, sygnatura i miejsce przechowywania)

25. Opracował

Tekstmgr inż. arch. Iwona Plichta - Wiśniewska, IX. 2009 r.

Plany, rysunkimgr inż. arch. Iwona Plichta - Wiśniewska, IX. 2009 r.

Zdjęcia fotogr.mgr inż. arch. Iwona Plichta - Wiśniewska, IX. 2009 r.

Miejsce przechowywania negatywówWUOZ.w.Warszawie, Delegatura.w.Radomiu.....

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładka - 2

1. Miejscowość
PRACE DUŻE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
ZESPÓŁ DWORSKO-PARKOWY

3. Zawartość wkładki
plany, fotografie

4

5

6

7

1. Miejscowość
PRACE DUŻE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
ZESPÓŁ DWORSKO-PARKOWY

3. Zawartość wkładki
plany, fotografie

1

2

Wykaz fotografii:

1. Elewacja dworu, frontowa, pn.,
2. Elewacja budynku gosp. frontowa, zach.,
3. Staw parkowy,
4. Widok na pn. część parku,
5. Widok na pd. część parku,
6. Fragment pd. części parku,
7. Dwór, elewacja pd.,
8. Widok na park od strony wsi.

3

1. Miejscowość
PRACE DUŻE

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
ZESPÓŁ DWORSKO-PARKOWY

3. Zawartość wkładki
plany, fotografie

